

[Sigsgaard.]

planlægning er umulig, men den er umulig også af en anden grund end de grunde, jeg før nævnte, nemlig på grund af de skiftende regeringers meget, meget vakkende byggepolitik, hvor man det ene halvår giver los for byggeriet og det næste bremser op. På den måde kan man ikke nå frem til en stabil byggerytme og dermed en billig-gørelse af byggeriet.

Da staten og kommunerne tilsammen er en meget stor bygherre og samtidig sidder på planlægningsmyndigheden her i landet, kan de sætte sig ud over dette usikkerhedsmoment, og de kan også frigøre sig fra byggematerialemonopolets greb. Det kan ske ved, at stat og kommuner — og jeg synes, at det skal være stat og kommuner sammen — selv opretter virksomheder, der kan fremstille byggematerialer uden profit. Sådanne virksomheder behøver heller ikke at afskrive maskineriet over 3 eller 5 år, som private virksomheder tilskyndes til gennem afskrivningsreglerne og til dels også er nødt til på grund af den manglende offentlige langtidsplanlægning. Man kan afskrive over 10 år eller over 20 år og også på den måde billigere byggeriet.

Når hr. Helge Nielsen altså vil nå videre i retning af billig-gørelse og rationalisering, så går vejen over enten oprettelse af offentligt ejede byggematerialevirksomheder eller offentlig overtagelse af eksisterende byggematerialeindustrier, sådan som det er sket i Sverige på det sidste.

Det andet punkt, jeg lige ville tage op, er § 1 i lovforslaget, som havde henrevet hr. Arne Larsen. Det har også henrevet mig. Jeg synes, det er en meget smuk paragraf, boligministeren har udformet dér, men da jeg læste den, kom jeg til at tænke på sagen omkring Roskilde universitet. Når man tænker på den sag, så kan der virkelig være grund til at få realiseret § 1. I § 1 står der, at byggeriet skal ske på den for staten økonomisk mest fordelagtige måde, og det er jo ikke lige præcis det, man gør ved Roskilde universitet. Der er man så sent ude med et kæmpebyggeri, at man er nødt til at sige tak til, hvis et eller andet af vores allerstørste firmaer overhovedet vil være i stand til at påtage sig opgaven, og det firma vil jo, så vidt jeg kan vurdere det, nogenlunde være i stand til selv at bestemme prisen.

Det er ganske få firmaer, der kan klare en så kolossal opgave med den tidsfrist, der er sat på. Det vil altså sige, man kan ikke leve op til forslaget her om den økonomisk mest fordelagtige måde.

Der står videre i § 1, at byggeriet skal tilrettelægges teknisk hensigtsmæssigt og opfylde de arkitektoniske krav, som formål og beliggenhed tilsiger. Men i sagen omkring Roskilde universitet har man, så vidt jeg har forstået, overhovedet ikke haft tid til bare at spekulere på en arkitektkonkurrence. Der har man givet nogle ordrer ud om, det skal være den og den slags byggeri, og det skal gå fantastisk hurtigt, og det er det, der er det væsentlige, så skidt med det arkitektoniske. Så direkte har man vel ikke sagt det, men det arkitektoniske kommer selvfølgelig ved den fremgangsmåde i anden række.

Man siger videre her i § 1, stk. 2, at byggevirkksomheden skal tilrettelægges og gennemføres sådan, at de fordele, som en omfattende og kontinuerlig byggevirkksomhed muliggør, udnyttes. Det er netop det, der ikke sker. Når man lige pludselig dukker op af starthullerne med et kæmpeprojekt, som ingen rigtig har vidst noget om i forvejen, så kan man netop ikke udnytte de muligheder, der ligger i en stor, kontinuerlig og velplanlagt byggevirkksomhed.

Når der senere står, at staten også har et ansvar for, at der sker udvikling og gennemprøvning af ny byggemetoder og materialer, som også kan komme det øvrige byggeri til gode, så er det meget, meget smukt, men hvad sker der i sagen omkring Roskilde universitet? Man siger til de firmaer, der kan komme på tale her: det skal være svært betonbyggeri. Færdig. Hvor er eksperimenterne med de ny materialer henne dér? De forsvandt i manglende planlægning, i hovedløs administration, men først og fremmest i en hovedløs uddannelsespolitik.

Ja, jeg kunne ikke undlade at komme med de bemærkninger, for nu er Roskildebyggesagen den store byggesag lige for tiden, og jeg synes, at den skrider til himlen sammenholdt med § 1 i lovforslaget. Man handler altså i denne Roskildesag stik i strid med ideen i lovforslaget, som det ligger på bordet her, og derfor er det altså lidt svært at tro på, at staten pludselig skulle give sig til at optræde så fornuftigt,